

Suriname Epidemiologisch Netwerk m.b.t. Drugsgebruik

Data: Periode jan-dec 2019

*Uitvoerend Bureau van de
Nationale Anti- drugs Raad*

Website: www.nar.gov.sr

FB: nationale anti drugs raad

Tel: 424514

Onderzoeker: Mevr. S. Rootharam, MSPH, LL.B, RN

Inleiding

Het Suriname Epidemiological Network on Drug Use (SURENDU) oftewel het Suriname Epidemiologisch Netwerk met betrekking tot Druggebruik is in oktober 2004 opgericht met als doel de Nationale Anti-Drugs Raad (NAR) te assisteren bij de beleidsformulering betreffende druggebruik in Suriname. Het SURENDU netwerk is een monitorings- en informatiesysteem dat bestaat uit twee netwerken, het Demand Reduction Drug Information Netwerk (DDIN) en het Supply Reduction Drug Information Netwerk (SDIN). Deze twee netwerken leveren halfjaarlijks data aan, aan het Uitvoerend Bureau van de Nationale Antidrug-Raad (UBN) met betrekking tot resp. de vraag en aanbod van drugs. Het DDIN, bestaande uit de behandelinstellingen voor personen met een verslavingsziekte, poogt middels preventie, behandeling en begeleiding de vraag naar drugs te verminderen en het SDIN werkt aan het terugdringen van het aanbod van drugs middels politionele en justitiële samenwerking. De aangeleverde data wordt geanalyseerd en het resultaat wordt middels een rapport jaarlijks aangeboden aan de NAR en de stakeholders van de twee netwerken.

In dit SURENDU rapport van het jaar 2019 zijn de volgende gegevens verwerkt:

1. De demografische gegevens van de behandelde cliënten
2. Demografische factoren gedifferentieerd per primair middel van gebruik
3. De beginleeftijd van gebruik van het primair middel
4. Het verschil in het gebruik bij de mannen en vrouwen

Resultaten

Analyse van de ingeleverde formulieren "OAS Standard Drug Treatment Registration Form", van de behandelinstellingen van 2019.

Tabel 1. De behandelinstellingen en het aantal ingeleverde formulieren 2019

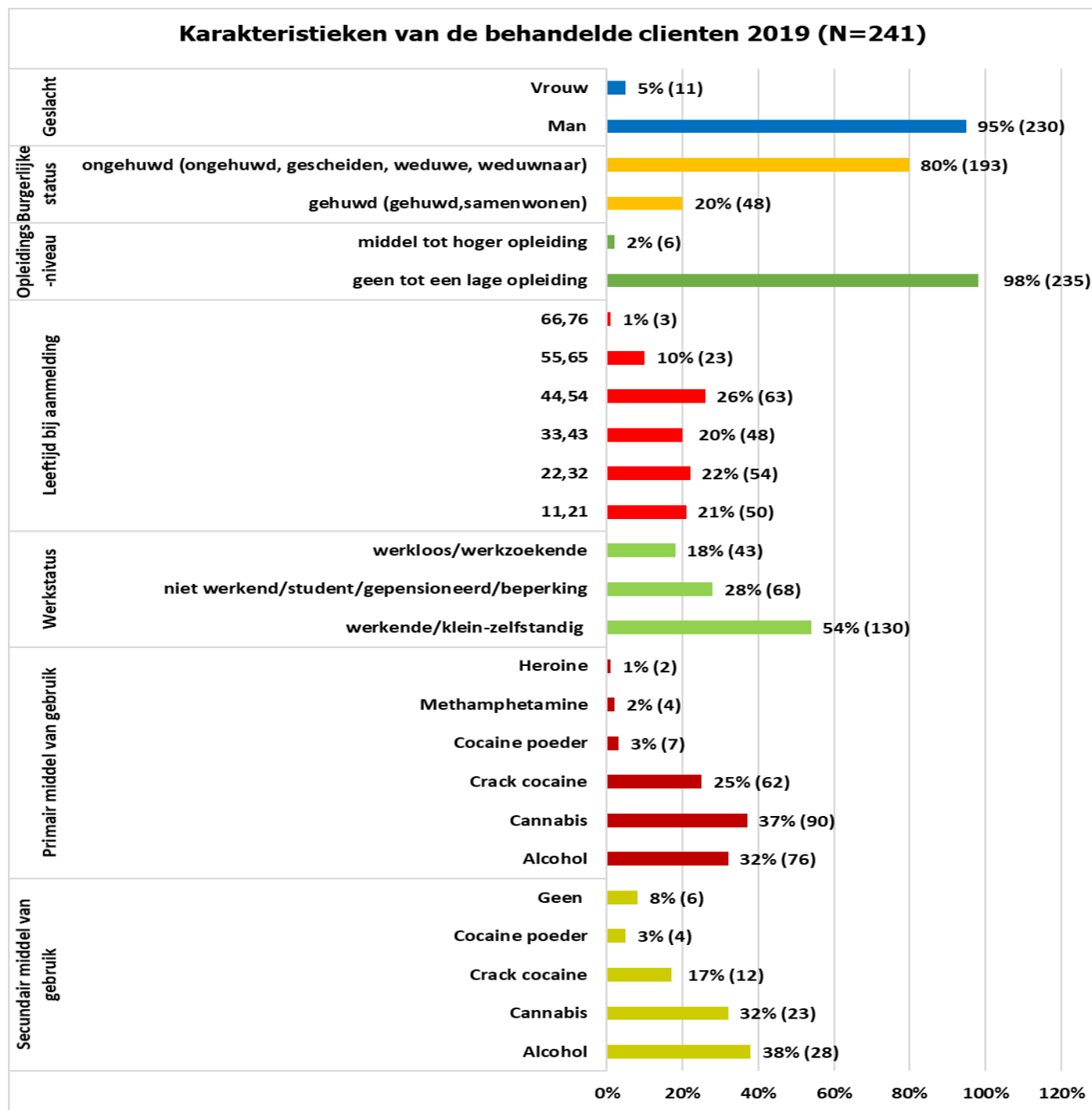
No.	Behandelinstellingen	Ingeleverde formulieren
1	Het Psychiatrisch Centrum Suriname:	
	Afdeling Detoxificatie Kliniek	64
	Afdeling Polikliniek Verslavingszorg	123
2	Stg. Geloof en Nieuw Leven	22
3	Stg. De Stem	22
4	Stg. Victory Outreach	3 (jan-juni)
5	Stg. Liefdevolle Handen	7 (jan-juni)
	Totaal	241

1. De demografische gegevens van de behandelde cliënten

De 241 behandelde nieuwe cliënten in de vijf behandelinstellingen in 2019, hadden de volgende karakteristieken (Figuur 1):

- Verslavingsmiddel: 37%,90 van de cliënten zijn aangemeld voor behandeling tegen cannabis, 32%,76 tegen alcohol en 25%,62 tegen crack cocaine, terwijl 7,3% van de cliënten zich heeft aangemeld voor behandeling tegen cocaine in poedervorm, 4,2% tegen methamphetamine en 2,1% tegen heroïne.
- Geslacht: meer mannen: 95%,230 dan vrouwen: 5%,11 zijn behandeld in 2019.
- Burgerlijke status: van de cliënten waren 80%,193 in de categorie ongehuwd (ongehuwd, gescheiden, weduwe, weduwnaar) terwijl 20%,48 in de categorie gehuwd (gehuwd, samenwonend) waren.
- Opleidingsniveau: 98%,235 van de cliënten hadden geen tot een laag opleidingsniveau (afgerond/niet afgeronde Basisschool, VOJ of daaraan gelijkgestelde opleiding), terwijl 6,2% van de cliënten een middelhoog opleiding (afgerond/niet afgeronde VOS, HBO, Universitair of daaraan gelijkgestelde opleiding) hadden.

Figuur 1. De demografische gegevens van de behandelde cliënten

- Leeftijd bij aanmelding: de meeste cliënten waren in de leeftijdscategorie 44-54 jaar: 26%,63, gevolgd door cliënten in de leeftijdscategorie 22-32 jaar: 22%,54 en cliënten in de leeftijdscategorie 11-21 jaar: 21%,50. In de leeftijdscategorie 33-43 jaar zijn 48,20% cliënten behandeld, in de leeftijdscategorie 55-65 jaar: 23,10% cliënten en in de leeftijdscategorie 66-76 jaar zijn 3,1% cliënten behandeld.

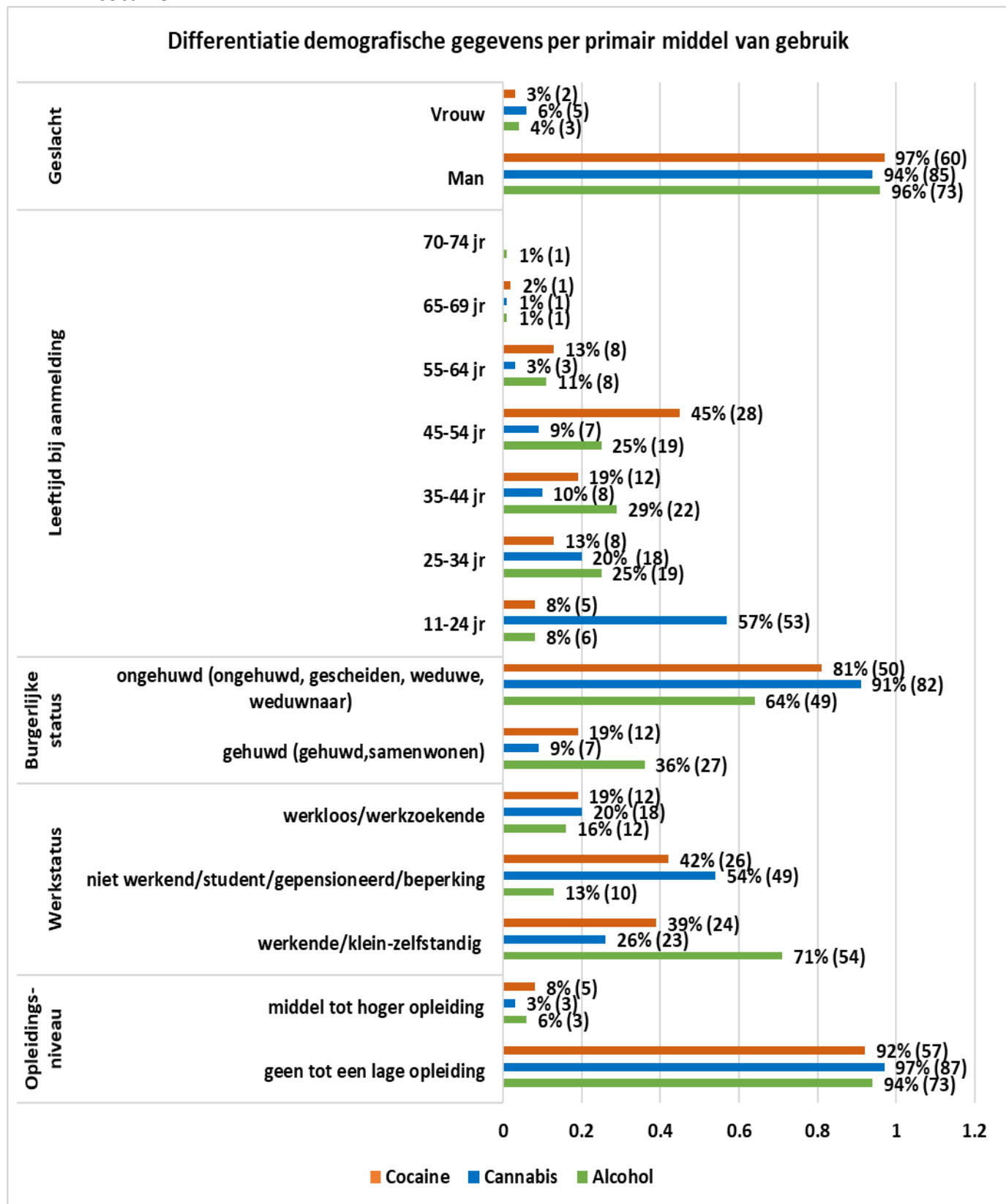
- Werkstatus: van de cliënten hebben 54%,130 aangegeven werkenden of klein zelfstandigen te zijn; 28%,68 gaven aan niet werkzaam te zijn vanwege de status van student, gepensioneerden of mens met een beperking en 18%,43 gaven aan werkzoekenden te zijn.
- Primair middel van gebruik: het primair middel van gebruik is het voornaamste middel waartegen de cliënten zich voor behandeling hadden aangemeld. Als primair middel van gebruik gaven de meeste cliënten 90,37% cannabis aan, gevolgd door alcohol: 76,32% en crack cocaine: 62,25%; 7,3% van de cliënten gaven als primair middel cocaine poeder aan, 4,2% cliënten gaven methamfetamine aan en 2,1% cliënten gaven heroïne aan.
- Secundair middel van gebruik: het secundair middel van gebruik is het 2^e middel van gebruik, waartegen sommige cliënten behandeling wensen. Van de 73 cliënten die antwoord gaven op deze vraag is het volgende aangegeven: 28,38% waren afhankelijk aan alcohol, 23,32% aan cannabis, gevolgd door 12,17% aan crack cocaine, 4,3% aan cocaine in poedervorm en 6,8% cliënten gaven aan geen 2^e middel te gebruiken.

2. Demografische factoren gedifferentieerd per primair middel van gebruik

De drie grootste groep middelen waartegen gebruikers behandeling zochten waren cannabis, alcohol en crack cocaine (Figuur 2). Daarnaast werd in mindere mate behandeling gezocht tegen cocaine in poedervorm, methamfetamine en heroïne (Figuur 2).

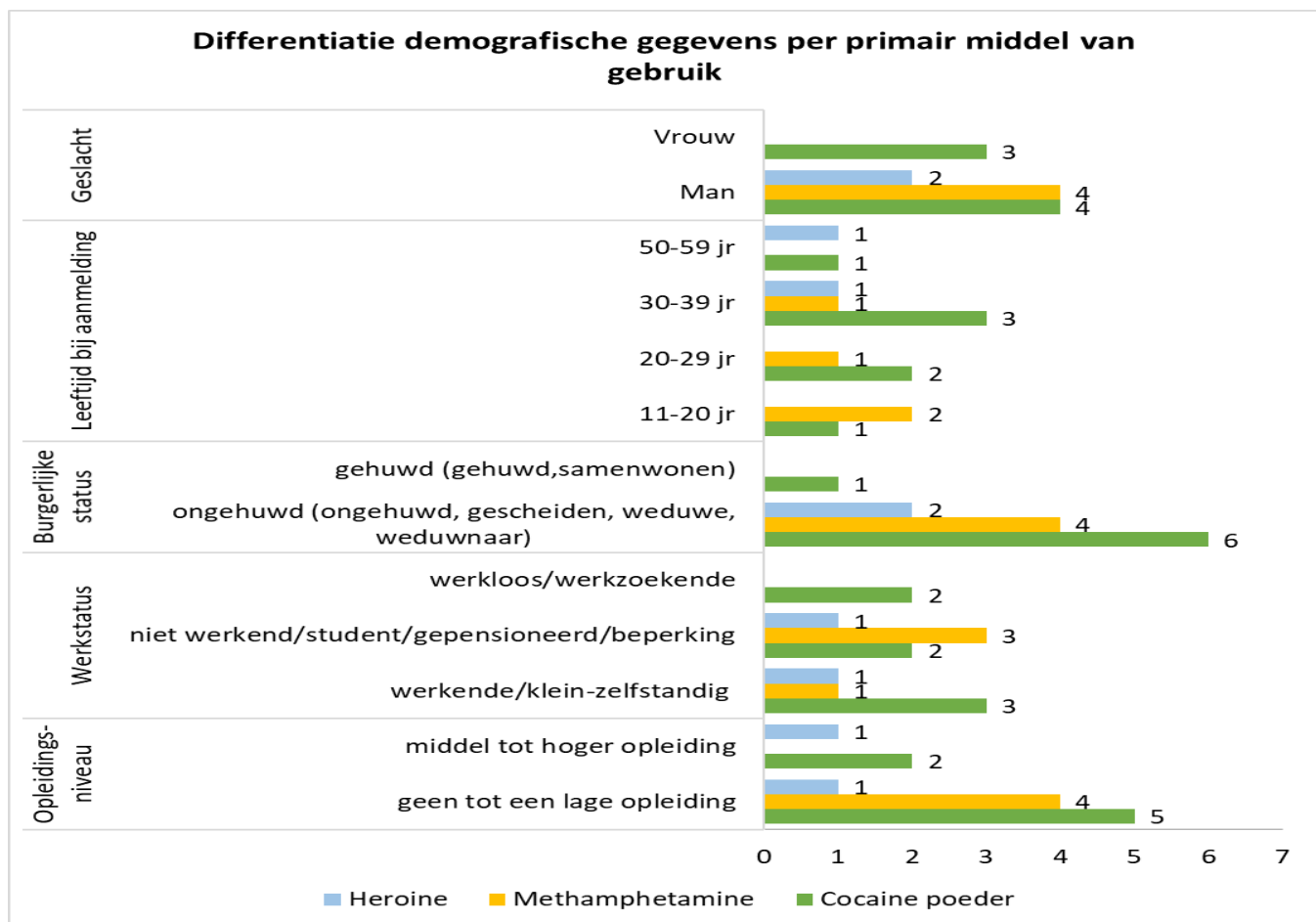
- Cannabis: in Figuur 2 is te zien dat de hoogste prevalentie van cannabisgebruik in de leeftijdscategorie 11-24 jaar (57%) was, gevolgd door de leeftijdsgroep 25-34 jaar (20%), waarbij de jongste cliënt 11 jaar was. Ten opzichte van de middelen alcohol (4%) en crack cocaine (3%) hebben meer vrouwen zich aangemeld voor behandeling tegen cannabisgebruik (6%), terwijl het aantal mannen consistent hoger lag (94%). In vergelijking met de middelen alcohol en crack cocaine waren de cliënten met cannabis verslaving het meest ongehuwd (91%), niet werkend (54%) en werkzoekend (20%) met geen tot een lage opleiding (97%).
- Alcohol: ten opzichte van de middelen cannabis en crack cocaine, waren de cliënten die zich hebben aangemeld voor behandeling tegen alcoholgebruik, gehuwd (36%) en werkenden/klein zelfstandig (26%). De hoogste prevalentie van gebruik was in de leeftijdsgroep 35-44 jaar (29%), gevolgd door 25-34 jaar (25%) en 45-54 jaar (25%), 55-64 jaar (11%) en 11-24 jaar (8%); hierbij was de jongste cliënt 14 jaar. Meer mannen (96%) dan vrouwen (4%) hebben zich aangemeld. De meeste cliënten hadden geen tot een lage opleidingsniveau (94%).
- Crack Cocaine: de derde meest gebruikte drug waartegen gebruikers behandeling zochten was crack cocaine. De hoogste prevalentie van het gebruik lag in de leeftijdsgroep 45-54 jaar (45%), gevolgd door 35-44 jaar (19%), 25-34 jaar (13%), 55-64 jaar (13%) en 11-24 jaar (8%), waarbij de jongste cliënt 14 jaar was. Ten opzichte van de middelen cannabis (3%) en alcohol (6%) hadden de cliënten het meest een middelhoge opleiding (8%). De minste vrouwen hebben zich aangemeld voor een behandeling tegen crack cocaine: 3% vergeleken met cannabis (6%) en alcohol (4%). Meer mannen hebben zich aangemeld voor behandeling tegen crack cocaine (97%) ten opzichte van alcohol (96%) en cannabis (94%).

Figuur 2. Differentiatie demografische gegevens per primair middel cannabis, alcohol en crack cocaine

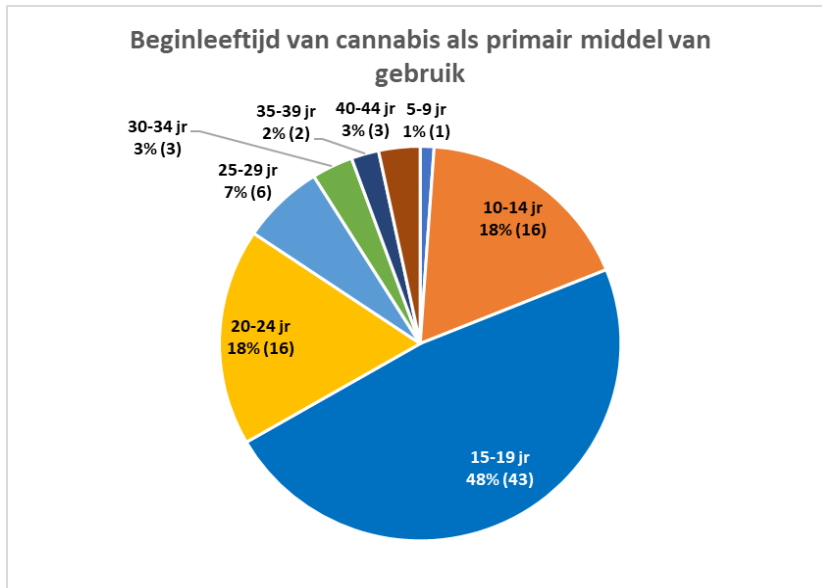
- **Cocaine in poedervorm:** 7 cliënten hebben zich aangemeld, 3 vrouwen en 4 mannen; 3 cliënten waren in de leeftijdsgroep 30-39 jaar, 2 cliënten in de leeftijdsgroep 20-29 jaar, 1 cliënt in de leeftijdsgroep 50-59 jaar (57 jaar) en 1 cliënt was 14 jaar, tevens de jongste cliënt in de leeftijdsgroep 11-20 jaar; 6 cliënten waren ongehuwd, 3 werkenden/klein-zelfstandig, 2 studenten en 2 werkzoekenden; 5 cliënten hadden geen tot een lage opleiding en 2 cliënten een middelhoge opleiding.
- **Methamphetamine:** 4 cliënten hebben zich aangemeld, waarvan allen mannen, ongehuwd, met geen tot een lage opleiding, 2 cliënten in de leeftijdsgroep 11-20 jaar, 1 cliënt in de leeftijdsgroep 20-29 jaar (24 jaar) en 1 cliënt in de leeftijdsgroep 30-39 jaar (30 jaar), waarvan de jongste cliënt 17 jaar was; 3 cliënten waren niet werkend en 1 cliënt was werkende/klein-zelfstandig.
- **Heroïne:** 2 waren aangemeld voor behandeling, beiden mannen, ongehuwd, 1 cliënt in de leeftijdsgroep 30-39 jaar (31 jaar) en 1 cliënt in de leeftijdsgroep 50-59 jaar (57 jaar), waarvan de jongste cliënt 31 jaar was, 1 cliënt was werkende/klein-zelfstandig en 1 cliënt niet werkend.

Figuur 2.1. Differentiatie demografische gegevens per primair middel cocaine in poedervorm, methamphetamine en heroïne

3. De beginleeftijd van gebruik van het primair middel

Figuur 3. Beginleeftijd van cannabis, alcohol en crack cocaine, cocaine in poedervorm, methamphetamine en heroïne als primair middel van gebruik

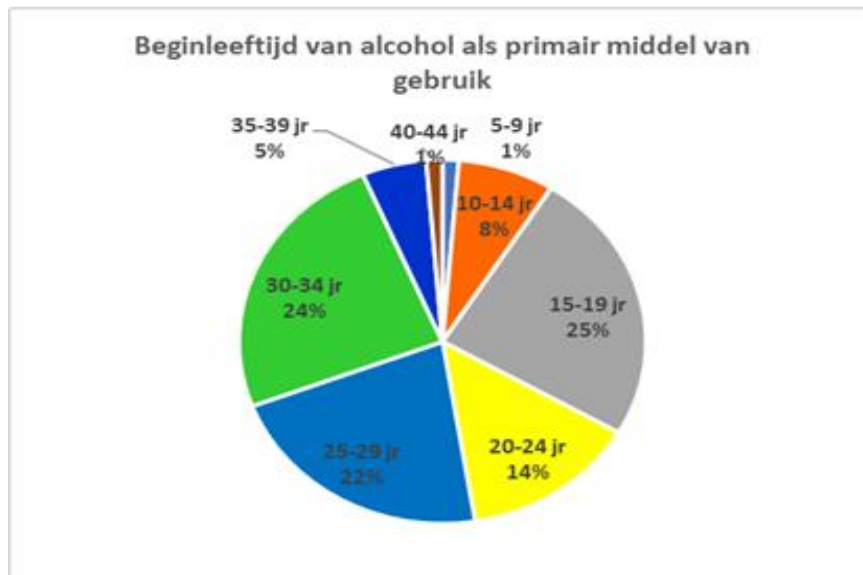

Van de cliënten die zich hebben aangemeld tegen **cannabis** verslaving, hebben 48% cannabis voor het eerst gebruikt in de leeftijdscategorie 15-19 jaar, 18% in de leeftijdsgroep 10-14 jaar, 18% in de leeftijdsgroep 20-24 jaar, 7% in de leeftijdsgroep 25-29 jaar, 2% in de leeftijdsgroep 35-39 jaar, 3% in de leeftijdsgroep 30-34 jaar, 3% in de leeftijdscategorie 40-44 jaar en 1% in de leeftijdscategorie 5-9 jaar, waarbij deze cliënt 9 jaar was. Gesteld kan worden dat de beginleeftijd van cannabisgebruik voor deze groep cliënten in de leeftijdscategorie 9-44 jaar was, waarbij de meeste cliënten in de leeftijdsgroep

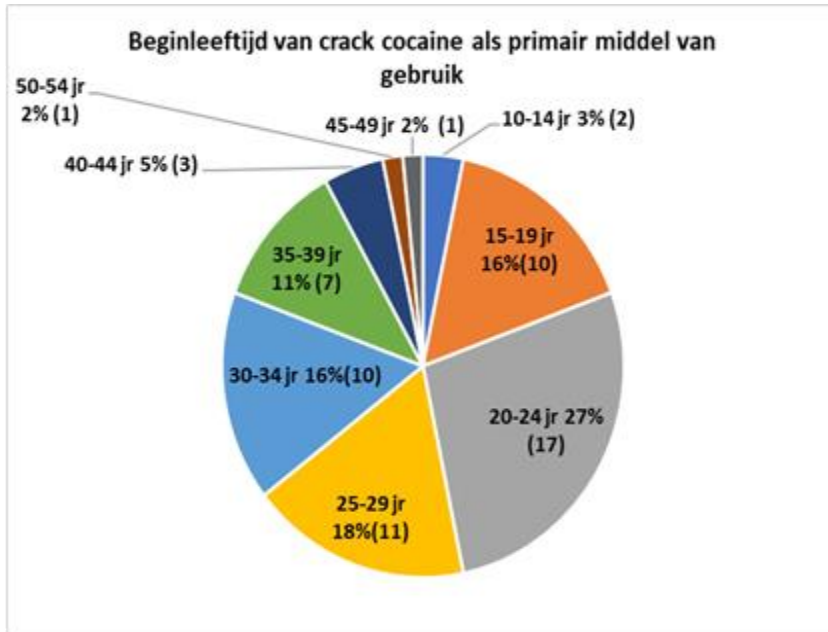
10-29 jaar waren.

De cliënten met een alcoholverslaving hebben **alcohol** voor het eerst gebruikt in de leeftijdsgroepen 15-19 jaar, 25% en 30-34 jaar, 25%, in de leeftijdsgroep 25-29 jaar, 22%, 14% in de leeftijdsgroep 20-24 jaar, 7% in de leeftijdsgroep 10-14 jaar, 5% in de leeftijdsgroep 35-39 jaar, 1% in de leeftijdsgroep 5-9 jaar en 1% in de leeftijdsgroep 40-44 jaar, waarvan de jongste cliënt 9 jaar was. De beginleeftijd van alcoholgebruik kan aangenomen worden als te zijn in de leeftijdsgroep 9-44 jaar, waarbij de meeste cliënten in de leeftijdsgroep van 10-34 jaar zaten.

Figuur 3.1.

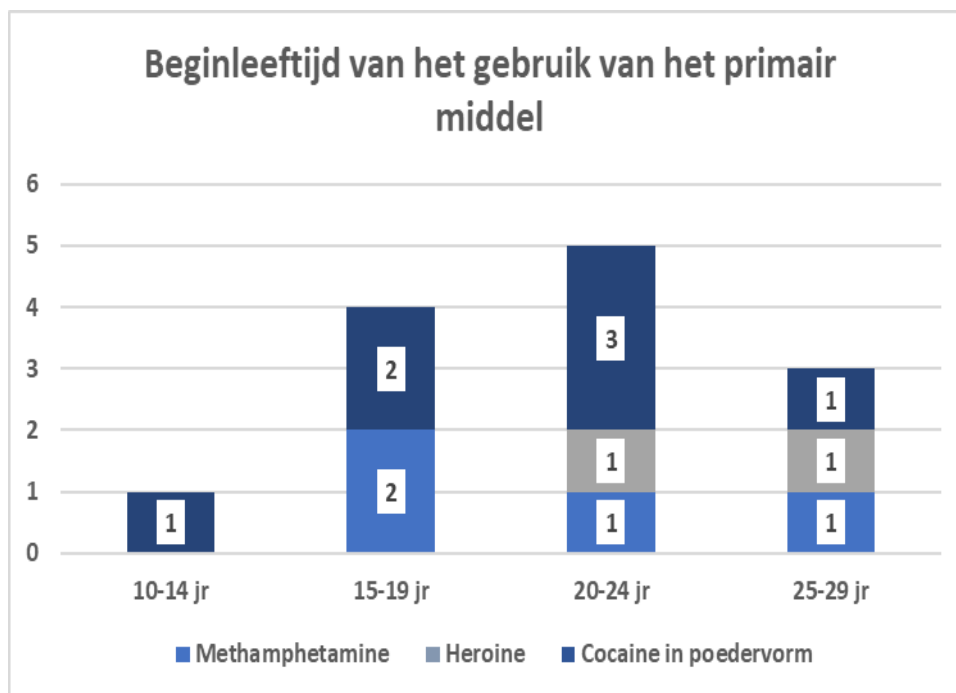

Figuur 3.2.

Ten aanzien van **crack cocaine** zijn de cliënten begonnen te gebruiken in de leeftijdsgroep 20-24 jaar, 27%, in de leeftijdsgroep 25-29 jaar, 18%, in de leeftijdsgroepen 15-19 jaar, 16% en 30-34 jaar, 16%, 11% in de leeftijdsgroep 35-39 jaar, 40-44 jaar, 5%, 45-49 jaar, 2%, 10-14 jaar 3% en 50-54 jaar 2%. De beginleeftijd van gebruik van crack cocaine kan gesteld worden op 10-54 jaar, waarbij de jongste cliënt 10 jaar was en de meeste cliënten in de leeftijdsgroep van 15-39 jaar zaten.

Figuur 3.3.

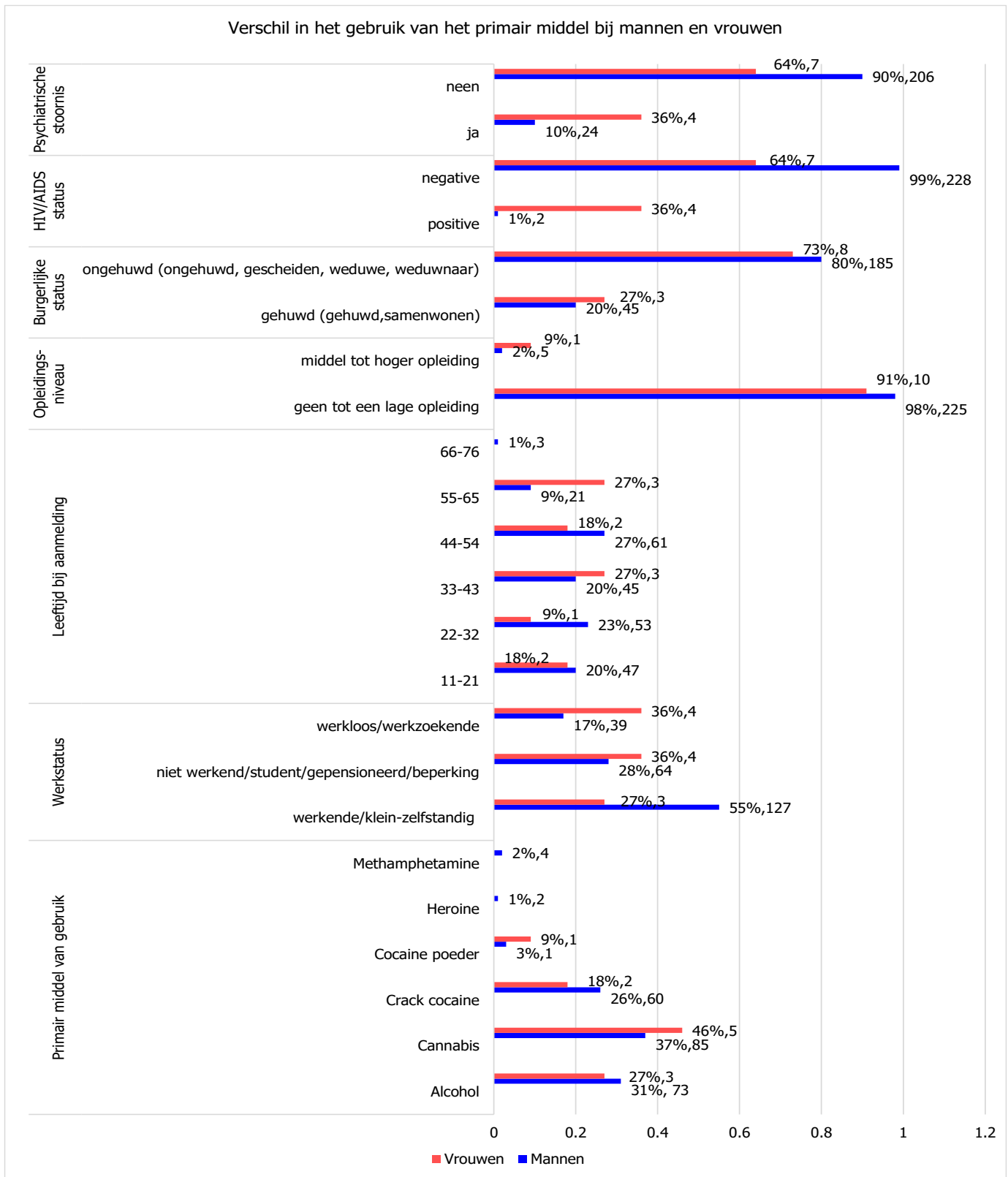
Van de 7 cliënten die behandeld zijn tegen **cocaine in poedervorm**, zijn 3 begonnen met gebruik in de leeftijdsgroep 20-24 jaar, 2 in de leeftijdsgroep 15-19 jaar, 1 in de leeftijdsgroep 25-29 jaar en 1 in de leeftijdsgroep 10-14 jaar, waarvan de jongste 11 jaar was. De 4 cliënten die zijn behandeld tegen **methamphetamine** zijn gestart met gebruik in de leeftijdsgroep 15-19 jaar: 2 cliënten, 1 in de leeftijdsgroep 20-24 jaar en 1 cliënt in de leeftijdsgroep 25-29 jaar. De jongste cliënt is gestart met

gebruik op zijn 17^e jaar. Van de 2 cliënten die behandeld zijn tegen **heroïne** gebruik, is 1 gestart met gebruik in de leeftijdsgroep 20-24 jaar en 1 in de leeftijdsgroep 25-29 jaar, waarbij de jongste 31 jaar was.

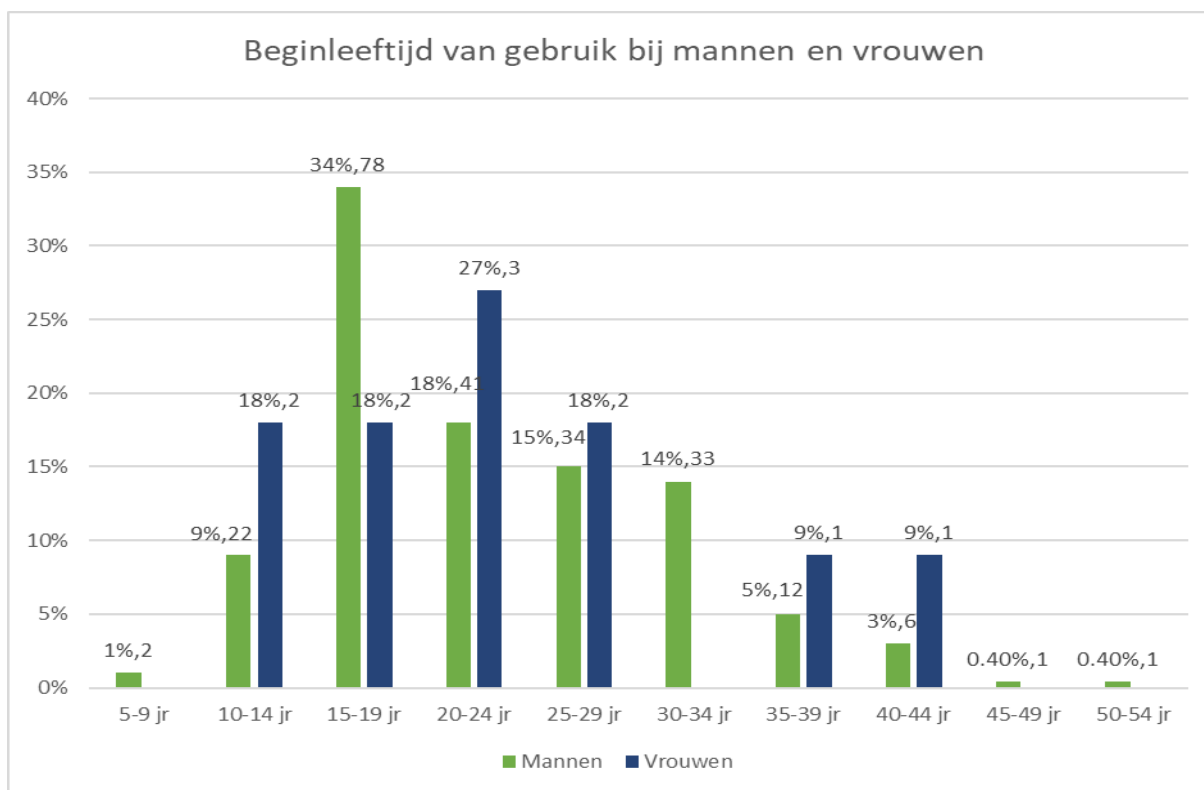
4. Het verschil in het gebruik bij de mannen en vrouwen

Figuur 4. Verschil in het gebruik van het primair middel bij mannen en vrouwen

Van de 241 cliënten waren er 230 mannen en 11 vrouwen. In Figuur 4 is te zien dat mannen zich hebben aangemeld voor behandeling tegen alle aangegeven drugsoorten, terwijl de vrouwen zich aangemeld hebben tegen cannabis, alcohol, crack cocaine en cocaine in poedervorm. Naar verhouding van het aantal mannen en vrouwen: 230:11, hebben meer vrouwen dan mannen zich aangemeld met afhankelijkheid aan cannabis resp. 46%:37% en cocaine in poedervorm, resp. 9%:3%. Ten opzichte van de mannen waren de vrouwen het meest in de categorie niet werkend/student/gepensioneerde/mens met een beperking: 36% om 28% en werkzoekende: 36% om 17%. Van de 11 vrouwen hebben de meeste zich aangemeld voor behandeling in de leeftijdsgroep 33-43 jaar en 55-65 jaar, terwijl de mannen meer in de leeftijdsgroepen 11-21 jaar, 22-32 jaar en het meest in de leeftijdsgroep 44-54 jaar waren bij aanmelding. Met betrekking tot de burgerlijke status waren de vrouwen het meest gehuwd in verhouding tot de mannen. In verhouding tot de mannen hadden meer vrouwen een HIV/AIDS positieve status alsook het meest een psychiatrische stoornis in combinatie met verslaving.

Figuur 4.1. Beginleeftijd van gebruik bij mannen en vrouwen

Gesteld kan worden dat meer vrouwen gestart zijn met gebruik van drugs in de leeftijdsgroep 20-24 jaar, gevolgd door de leeftijdsgroepen 10-14 jaar, 25-29 jaar, 35-39 jaar en 40-44 jaar. De mannen zijn eerder begonnen in de leeftijdsgroep 5-9 jaar, de meeste zijn gestart in de leeftijdsgroep 15-19 jaar, gevolgd door de leeftijdsgroepen 20-24 jaar, 25-29 jaar, 30-34 jaar, 35-39 jaar, 40-44 jaar, 45-49 jaar en 50-54 jaar (Figuur 4.1).

Conclusie

- Alhoewel een aantal studies hebben aangetoond dat de prevalentie van stoornissen gerelateerd aan druggebruik bij mannen constant hoger is dan bij vrouwen, is er een lichte stijging te merken vanaf 2016 van het aantal vrouwen die zich aanmelden voor behandeling (SURENDU rapport periode 2015-2018).
- 80% van de cliënten waren ongehuwd, terwijl 20% gehuwd waren. Uitgaande van de data van de afgelopen tien jaar, is deze constatering onveranderd gebleven.
- 98% van de cliënten hadden geen tot een laag opleidingsniveau, terwijl 6,2% van de cliënten een middelhoge opleiding hadden. Ook deze trend is jaarlijks terug te vinden uit de data van de behandelinstellingen.
- Het aantal cliënten in de leeftijdscategorie 11-21 jaar blijft een stijgende trend tonen sedert 2016 (SURENDU rapport periode 2015-2018), waarbij de beginleeftijd van gebruik 5-9 jaar was.
- Uit de analyse over differentiatie van de demografische gegevens per primair middel, blijkt een mogelijke relatie te zijn tussen de werkstatus, het type middel dat wordt gebruikt en de leeftijd van de gebruiker.
- De meest gebruikte drug was cannabis, gevolgd door alcohol en crack cocaine; het gebruik van deze drie drugssoorten blijven hoog in de jaarlijkse data.
- Na een dalende trend te hebben getoond in 2017 en 2018, blijkt het gebruik van cannabis weer te zijn gestegen in 2019. Het gebruik van alcohol is stabiel gebleven vergeleken met 2018, terwijl het gebruik van crack cocaine een dalende trend vertoont vergeleken met 2017 en 2018. Het gebruik van cannabis is met 13 % gestegen in vergelijking met 2018, terwijl het gebruik van crack cocaine met 17 % is gedaald (SURENDU rapport periode 2015-2018).
- Cocaine in poedervorm is niet gedifferentieerd in de data van voorgaande jaren om een analyse te kunnen maken van een mogelijke trend in gebruik.
- In vergelijking met data van voorgaande jaren is methamphetamine voor het eerst gemeld in 2019.
- In vergelijking met 2018 is de aanmelding voor behandeling tegen heroïne onveranderd gebleven (SURENDU rapport periode 2015-2018).

Aanbevelingen

- Gezien de jonge leeftijd van druggebruik is dit een indicatie voor het vroegtijdig implementeren en evalueren van preventie- en interventieprogramma's. De beginleeftijd van druggebruik wordt beschouwd als een sleutelfactor bij de ontwikkeling en implementatie van preventieprogramma's.
- De bevindingen van deze analyse kunnen gebruikt worden om meer effectieve bewustwordings- en voorlichtingsactiviteiten te ontwikkelen en te implementeren.
- De publieke overwegingen van beleidsmakers om de illegale status van cannabis te veranderen naar een legale voor medicinaal gebruik, kan de beschikbaarheid van cannabis doen toenemen en van invloed zijn op de perceptie van de risico's die het gebruik van cannabis met zich meebrengt. Vele studies hebben reeds aangetoond dat wanneer de perceptie van de risico's verbonden aan het gebruik van drugs afneemt, het gebruik van drugs kan toenemen. Het is dus noodzakelijk om de veranderingen in de trends van de toename van vooral cannabisgebruik nauwkeurig te blijven monitoren ten behoeve van een effectieve en vroegtijdige aanpak.